

พระราชบัญญัติ

ระเบียบบริหารราชการส่วนจังหวัด

พ.ศ. ๒๕๕๘

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๒ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๘

เป็นปีที่ ๑๐ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มี
พระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า
โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหาร
ราชการส่วนจังหวัด

เล่ม ๗๒ ตอนที่ ๑๑ ราชกิจจานุเบกษา ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๕๘”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติสภาจังหวัด พุทธศักราช ๒๕๔๑ พระราชบัญญัติสภาจังหวัด (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๕๔๔ พระราชบัญญัติสภาจังหวัด (ฉบับที่ ๓) พุทธศักราช ๒๕๔๗ และบรรดาบทกฎหมาย กฎ และข้อบังคับอื่น ๆ ในส่วนที่มีบัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ หรือซึ่งแย้งหรือขัดกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“จังหวัด” หมายความว่า องค์การบริหารส่วนจังหวัด

“กิจการส่วนจังหวัด” หมายความว่า กิจการที่แยกเป็นส่วนต่างหากจากราชการแผ่นดิน ซึ่งมีบทบังคับในพระราชบัญญัตินี้

เล่ม ๗๒ ตอนที่ ๑๑ ราชกิจจานุเบกษา ๘ กุมภาพันธ์ ๒๔๘๘

“ข้าราชการส่วนจังหวัด” หมายความว่า ข้าราชการที่ปฏิบัติกิจการส่วนจังหวัด และได้รับเงินเดือนโดยมีอัตราเงินเดือนและตำแหน่งในงบประมาณที่ตั้งทางจังหวัด

“ทรัพย์สินส่วนจังหวัด” หมายความว่า ทรัพย์สินที่ทางจังหวัดหามาได้โดยตรง และไม่ต้องส่งเป็นรายได้ของแผ่นดิน และให้รวมตลอดถึงทรัพย์สินซึ่งจะได้มีกฎหมายระบุไว้ว่าเป็นทรัพย์สินส่วนจังหวัด

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษากฎตามพระราชบัญญัติ^๕

มาตรา ๕ ในองค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นนิติบุคคล มีสภาจังหวัดและผู้ว่าราชการจังหวัดดำเนินกิจการส่วนจังหวัดตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติ^๕

หมวด ๑

สภาจังหวัด

มาตรา ๖ ในจังหวัดหนึ่งให้มีสภาจังหวัด มีอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติ^๕ หรือตามกฎหมายอื่นใด ซึ่งกำหนดไว้ให้เป็นหน้าที่ของสภาจังหวัด

เล่ม ๗๒ ตอนที่ ๑๑ ราชกิจจานุเบกษา ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘

มาตรา ๗ สภาจังหวัดประกอบด้วยสมาชิกสองประเภท

(๑) สมาชิกประเภทที่ ๑ ได้แก่ผู้ที่ราษฎรเลือกตั้งขึ้น ตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาจังหวัด มีจำนวนอย่างน้อยสิบสองคน ซึ่งราษฎรในอำเภอเลือกตั้งขึ้นอำเภอละหนึ่งคน ถ้าอำเภอใดมีราษฎรเกินกว่าสามหมื่นคน ให้อำเภอ นั้นมีสมาชิกเพิ่มขึ้นอีกหนึ่งคนทุกสามหมื่นเศษของสามหมื่น ถัดถึงครั้งให้นับเป็นสามหมื่น

แต่ถ้าคำนวณตามเกณฑ์ในวรรคก่อนยังไม่ได้จำนวนสมาชิกครบสิบสองคน ให้ถือว่าอำเภอหนึ่งมีสมาชิกได้หนึ่งคน และจำนวนสมาชิกที่ยังขาดจำนวนอยู่นั้นให้ดำเนินการดังนี้ เอาสิบสองหารจำนวนราษฎรในจังหวัดนั้น ได้ผลลัพธ์เท่าใด ให้ถือเป็นเกณฑ์สำหรับคำนวณสมาชิกเพิ่ม อำเภอใดมีจำนวนราษฎรมากที่สุด ให้อำเภอหนึ่งมีสมาชิกเพิ่มขึ้นอีกหนึ่งคน แล้วให้เอาผลลัพธ์ที่คำนวณราษฎรของอำเภอหนึ่ง ออก เหลือเท่าไรให้ถือว่าเป็นจำนวนราษฎรของอำเภออื่น ในการพิจารณาเพิ่มสมาชิกที่ยังขาดจำนวนอยู่นั้น กระทำดังนี้ ต่อ ๆ ไปจนได้สมาชิกครบจำนวนสิบสองคน

เล่ม ๗๒ ตอนที่ ๑๑ ราชกิจจานุเบกษา ๘ กุมภาพันธ์ ๒๔๘๘

(๒) สมาชิกประเภทที่ ๒ มีจำนวนเท่ากับสมาชิกประเภทที่ ๑ ประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิแต่งตั้ง โดยเลือกจากนายกเทศมนตรี ประธานกรรมการสุขาภิบาล และผู้ทรงคุณวุฒิของผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง และไม่เป็นผู้ที่ห้ามตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาจังหวัด

มาตรา ๘ สมาชิกสภาจังหวัด ให้อยู่ในตำแหน่งได้คราวละห้าปี แต่ถ้าตำแหน่งสมาชิกว่างลงเพราะเหตุอื่น นอกจากถึงคราวออกตามวาระ ให้เลือกตั้งหรือแต่งตั้งสมาชิกสภาจังหวัดคนแทน แล้วแก่กรณี ให้เต็มตำแหน่งที่ว่างภายในกำหนดเก้าสิบวัน แต่สมาชิกสภาจังหวัดที่เข้ามาแทนนั้น ให้อยู่ในตำแหน่งได้เพียงเท่ากำหนดเวลาของผู้ซึ่งตนแทน

ถ้าตำแหน่งสมาชิกสภาจังหวัดว่างลงก่อนถึงกำหนดออกตามวาระไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวัน จะมิได้เลือกตั้งหรือแต่งตั้งสมาชิกสภาจังหวัดคนแทนตำแหน่งที่ว่างนั้นก็ได้

มาตรา ๙ ในการยุบและรวบรวมเขตการปกครองของจังหวัด ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน ถ้าเป็นการยุบและรวบรวมเขตการปกครองทั้งอำเภอ ให้ยุบสภาสมาชิกสภาจังหวัดซึ่งได้รับเลือกตั้งจากอำเภอที่รวมเข้าไว้ใน

เล่ม ๗๒ ตอนที่ ๑๑ ราชกิจจานุเบกษา ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘

การปกครองของจังหวัดใดเป็นสมาชิกสภาจังหวัดแห่งจังหวัดนั้น จนกว่าสมาชิกภาพจะสิ้นสุดลงตามความในมาตรา ๑๒

มาตรา ๑๐ ก่อนเข้ารับหน้าที่ สมาชิกสภาจังหวัดต้องปฏิญาณตนในที่ประชุมสภาจังหวัดว่า จะรักษาไว้และปฏิบัติตามซึ่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ทั้งจะซื่อสัตย์สุจริต และปฏิบัติหน้าที่เพื่อประโยชน์ของจังหวัด

มาตรา ๑๑ สมาชิกสภาจังหวัดย่อมเป็นผู้แทนของปวงชนในเขตจังหวัดนั้น และต้องปฏิบัติหน้าที่ตามความเห็นของตนโดยบริสุทธิ์ใจ ไม่อยู่ในความผูกมัดแห่งอาณัติมอบหมายใดๆ

มาตรา ๑๒ สมาชิกภาพแห่งสภาจังหวัดย่อมสิ้นสุดลงเมื่อ

(๑) ถึงคราวออกตามวาระ หรือยุบสภาจังหวัด

(๒) ตาย

(๓) ลาออก ทั้งนี้ให้ถือว่า การลาออกจะสมบูรณ์ก็ต่อเมื่อผู้ว่าราชการจังหวัดได้ตอบรับใบลาเป็นหลักฐาน หากไม่ตอบรับภายในสามสัปดาห์ นับแต่วันที่ได้รับใบลา ก็ให้ถือว่า การลาออกมีผลสมบูรณ์นับแต่วันที่พ้นกำหนดสามสัปดาห์

เล่ม ๗๒ ตอนที่ ๑๑ ราชกิจจานุเบกษา ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๘

(๔) ผู้ว่าราชการจังหวัดใดสอบแล้วสั่งให้โยกโดยปรากฏว่าต่อมาเป็นผู้ขาดคุณสมบัติของผู้สมัครรับเลือกตั้งหรือต้องห้ามตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาจังหวัด

(๕) สภาจังหวัดวิญญูให้ถอดจากตำแหน่งโดยเห็นว่ามีความประพฤติในทางจะนำมาซึ่งความเสื่อมเสียหรือก่อความไม่สงบเรียบร้อยแก่สภา หรือกระทำการอันอาจเสื่อมเสียประโยชน์ของจังหวัด มิฉะนั้นต้องมีเสียงไม่ต่ำกว่าสองในสามของจำนวนสมาชิกที่อยู่ในตำแหน่ง

(๖) การสิ้นสุดสมาชิกภาพของสมาชิกประเภทที่ ๒ นอกจากที่ระบุไว้แล้ว รัฐมนตรีมีอำนาจสั่งให้โยก โดยเห็นว่าเป็นผู้ประพฤติในทางจะนำมาซึ่งความเสื่อมเสียแก่ศักดิ์ตำแหน่ง หรือแก่จังหวัด หรือแก่ราชการ หรือผู้เห็นความสงบเรียบร้อยหรือสวัสดิภาพของประชาชน

มาตรา ๑๓ ให้สภาจังหวัดเลือกตั้งสมาชิกสภาเป็นประธานสภาหนึ่งคน และเป็นรองประธานหนึ่งคน

มาตรา ๑๔ ประธานสภามีหน้าที่ดำเนินกิจการของสภาให้เป็นไปตามระเบียบข้อบังคับการประชุมสภาจังหวัด รอง

เล่ม ๑๒ ตอนที่ ๑๑ ราชกิจจานุเบกษา ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘

ประธานมีหน้าที่กระทำกิจการแทนประธานในเมื่อประธาน
ไม่อยู่หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้

มาตรา ๑๕ ในเมื่อประธานและรองประธานไม่อยู่ในที่
ประชุม ให้สมาชิกเลือกตั้งกันเองขึ้นเป็นประธานการประชุม
ในคราวประชุมนั้น

มาตรา ๑๖ ในปีหนึ่งให้มีสมัยประชุมสามัญสมัยหนึ่งซึ่ง
แล้วแต่สภาจังหวัดจะกำหนดวันเริ่มสมัยประชุมสามัญประจำปี
ให้สภาจังหวัดกำหนด

การประชุมสภาจังหวัดครั้งแรก ต้องกำหนดให้สมาชิก
ได้มาประชุมภายในเก้าสิบวัน นับแต่การเลือกตั้งสมาชิกสภา
จังหวัดเสร็จแล้ว

มาตรา ๑๗ ภายใต้บังคับมาตรา ๑๖ สมัยประชุมสามัญ
ให้มีกำหนดสามสิบวัน แต่ผู้ว่าราชการจังหวัดจะอนุญาตให้
ขยายเวลาออกไปก็ได้

มาตรา ๑๘ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้เรียกประชุมสภา
จังหวัดตามสมัยประชุมและเป็นผู้เปิดและปิดการประชุม

เล่ม ๗๒ ตอนที่ ๑๑ ราชกิจจานุเบกษา ๘ กุมภาพันธ์ ๒๔๙๘

มาตรา ๑๙ เมื่อเป็นการจำเป็น เพื่อประโยชน์แห่ง
จังหวัด ผู้ว่าราชการจังหวัดจะเรียกประชุมวิสามัญแห่งสภา
จังหวัดก็ได้

เมื่อสมาชิกสภาจังหวัดมีจำนวนไม่ต่ำกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวน
สมาชิกที่อยู่ในตำแหน่งเห็นเป็นการจำเป็นเพื่อประโยชน์แห่ง
จังหวัดแล้ว ย่อมมีสิทธิรวมกันทำคำร้องขอขึ้นต่อประธาน
แห่งสภาให้เสนอให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเรียกประชุมวิสามัญได้
ในกรณีเช่นว่านี้ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเรียกประชุมภายใน
กำหนดสัปดาห์วัน

สมัยประชุมวิสามัญให้มีกำหนดไม่เกินสัปดาห์วัน แต่ผู้ว่า
ราชการจังหวัดจะอนุญาตให้ขยายเวลาออกไปอีกก็ได้เฉพาะเพื่อ
ประโยชน์แก่ราชการของจังหวัดโดยตรง

มาตรา ๒๐ ให้กระทรวงมหาดไทยวางระเบียบข้อบังคับ
การประชุมสภาจังหวัด

มาตรา ๒๑ การประชุมทุกคราวต้องมีสมาชิกมาประชุม
ไม่ต่ำกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกที่อยู่ในตำแหน่ง จึงจะ
เป็นองค์ประชุม

เล่ม ๗๒ ตอนที่ ๑๑ ราชกิจจานุเบกษา ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘

มาตรา ๒๒ การลงมติวินิจฉัยข้อปรึกษากันให้ถือเอาเสียงข้างมากเป็นประมาตวันไว้แต่เรื่องซึ่งบัญญัติไว้เป็นพิเศษในพระราชบัญญัติ

สมาชิกสภาจังหวัดคนหนึ่งข้อมมีเสียงหนึ่งในการลงคะแนนถ้ามีจำนวนเสียงลงคะแนนเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นได้อีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงขาด

มาตรา ๒๓ การปรึกษาหารือในสภาจังหวัด ต้องเป็นลักษณะลับกับอำนาจหน้าที่ของสภานั้นโดยเฉพาะ ห้ามปรึกษาหารือในเรื่องนอกเหนืออำนาจหน้าที่หรือเรื่องผลประโยชน์

มาตรา ๒๔ การประชุมของสภาจังหวัดย่อมเป็นกาเนิดเสยตามลักษณะที่จะได้กำหนดไว้ในระเบียบข้อบังคับการประชุมสภาจังหวัด แต่การประชุมลับก็ย่อมได้เมื่อผู้ว่าราชการจังหวัดร้องขอ หรือสมาชิกรวมกันไม่ต่ำกว่าหนึ่งในสามของจำนวนสมาชิกที่ประชุมร้องขอ

มาตรา ๒๕ สมาชิกย่อมมีสิทธิตั้งกระทู้ถามผู้ว่าราชการจังหวัดในข้อสงสัยใด ๆ อันเกี่ยวกับทรงเนในหน้าที่ได้ แต่ผู้ว่าราชการจังหวัดย่อมทรงไว้ซึ่งสิทธิที่จะไม่ตอบเมื่อเห็นว่า

เล่ม ๗๒ ตอนที่ ๑๑ ราชกิจจานุเบกษา ๘ กุมภาพันธ์ ๒๔๕๘

ข้อความนั้น ๆ ยังไม่ควรเปิดเผย เพราะเกี่ยวกับความ
ปลอดภัยหรือประโยชน์สำคัญของจังหวัด หรือเกี่ยวกับ
นโยบายราชการบริหารส่วนกลาง

นอกจากตั้งกระทู้ถามในสภาแล้ว สมาชิกสภาจังหวัด
ย่อมมีสิทธิสอบถามข้อเท็จจริงต่อผู้ว่าราชการจังหวัดเกี่ยวกับ
งานในอำนาจหน้าที่ของราชการบริหารส่วนภูมิภาค คำสอบถาม
และการตอบให้บันทึกหรือทำเป็นหนังสือเสนอกระทรวงมหาด
กรมที่เกี่ยวข้องกับงานนั้น โดยผ่านทางผู้ว่าราชการภาค

มาตรา ๒๖ ผู้ว่าราชการจังหวัด และหัวหน้าส่วนราชการ
ประจำจังหวัด ซึ่งกระทรวงมหาดกรมส่งมาประจำจังหวัดตาม
กฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน มีหน้าที่ไป
ประชุมสภาจังหวัด และมีสิทธิแสดงความเห็นเกี่ยวกับกร
งานในหน้าที่ที่ตนรับผิดชอบในสภาได้ แต่ไม่มีสิทธิออกเสียง
ลงคะแนน

หมวด ๒

คณะกรรมการสภาจังหวัด

มาตรา ๒๗ สภาจังหวัดมีอำนาจเลือกสมาชิกเป็นคณะ
กรรมการสามัญประจำสภา และมีอำนาจเลือกบุคคลที่เป็น

เล่ม ๗๒ ตอนที่ ๑๑ ราชกิจจานุเบกษา ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘

สมาชิกสภา หรือมิได้เป็นสมาชิกก็ตาม เป็นคณะกรรมการ
วิสามัญเพื่อกระทำกิจการ หรือพิจารณาสอบสวนข้อความใดๆ
อันอยู่ในวงงานของสภา แล้วรายงานต่อสภา

ในการประชุมสภาจังหวัดครั้งแรก ให้สภาจังหวัดเลือก
สมาชิกเป็นคณะกรรมการสามัญประจำสภา เพื่อพิจารณาการ
ให้ความเห็นชอบในการ ออกข้อบัญญัติชั่วคราวตาม ความใน
มาตรา ๓๓)

มาตรา ๒๘ การประชุมของคณะกรรมการตามมาตรา ๒๗
ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่ต่ำกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการ
ทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

ระเบียบการประชุมคณะกรรมการสภาจังหวัดให้ใช้ระเบียบ
ข้อบังคับการประชุมสภาจังหวัดโดยอนุโลม

หมวด ๓

ผู้ว่าราชการจังหวัด

มาตรา ๒๙ ภายใต้บังคับแห่งมาตรา ๔๕ ผู้ว่าราชการ
จังหวัดมีหน้าที่ปฏิบัติการตามมติของสภาจังหวัด

เล่ม ๗๒ ตอนที่ ๑๑ ราชกิจจานุเบกษา ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘

มาตรา ๑๐ ให้จังหวัดมีข้าราชการส่วนจังหวัด และจัด
แบ่งการบริหารออกเป็นส่วนต่าง ๆ ตามวิสัยและคุณภาพ
ของงาน โดยมีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นหัวหน้าปกครองบริหาร
บัญชา

ข้าราชการส่วนจังหวัดมีฐานะเป็นข้าราชการพลเรือน

การกำหนดชั้นและตำแหน่งใดเป็นข้าราชการส่วนจังหวัด
ให้รัฐมนตรีทำความตกลงกับกระทรวงเจ้าสังกัด และ ก.พ.

ให้นำกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนและกฎ
ก.พ. ในส่วนที่เกี่ยวกับการบรรจุ การแต่งตั้ง อัตราเงินเดือน
การเลื่อนชั้น การเลื่อนอันดับเงินเดือน การเลื่อนขั้นเงินเดือน
การโอน การให้กลับเข้ารับราชการ การสอบแข่งขัน การ
สอบคัดเลือก การคัดเลือก การสอบสวน การรักษานัก
และการออกจากราชการ มาใช้บังคับแก่ข้าราชการส่วนจังหวัด
โดยอนุโลม โดยให้คณะกรรมการจังหวัดทำหน้าที่ อ.ก.พ. กรม
และ อ.ก.พ. กระทรวง และให้ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจ
หน้าที่เช่นเดียวกับอธิบดี และผู้ว่าราชการภาคมีอำนาจหน้าที่
เช่นเดียวกับเจ้ากระทรวง ตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วย
ระเบียบข้าราชการพลเรือน

เล่ม ๗๒ ตอนที่ ๑๑ ราชกิจจานุเบกษา ๘ กุมภาพันธ์ ๒๔๘๘

เมื่อเป็นการสมควร จะตราพระราชกฤษฎีกาให้ข้าราชการ
ส่วนจังหวัดมีสิทธิอย่างอนบรรดที่กฎหมายให้ไว้แก่ข้าราชการ
พลเรือนก็ได้

การโอนข้าราชการส่วนจังหวัดมาเป็นข้าราชการพลเรือน
ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนให้กระทำโดย
อนุมัติ ก.พ.

หมวด ๘

อำนาจหน้าที่ส่วนจังหวัด

มาตรา ๓๑ ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยเทศบาล
และกฎหมายว่าด้วยสุขาภิบาล ให้จังหวัดมีอำนาจหน้าที่ดำเนิน
กิจการส่วนจังหวัด ดังต่อไปนี้

- (๑) การรักษาความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดี
ของประชาชน
- (๒) การประถมศึกษา การอาชีวศึกษา การทำนุบำรุง
ศาสนา และการส่งเสริมวัฒนธรรม
- (๓) การสังคมสงเคราะห์ อันรวมทั้งการสาธารณสุขการ
และการประกันสังคมด้วย

เล่ม ๗๒ ตอนที่ ๑๑ ราชกิจจานุเบกษา ๘ กุมภาพันธ์ ๒๔๕๘

- (๔) การป้องกันโรค การบำบัดโรค และการจัดตั้ง
และบำรุงสถานพยาบาล
- (๕) การจัดให้มีและบำรุงทางน้ำ ทางบก และการ
ชลประทานราษฎร
- (๖) การรักษาความสะอาดของถนน ทางเดิน และที่
สาธารณะ รวมทั้งการกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล
- (๗) การจัดให้มีน้ำสะอาดและการประปา
- (๘) การจัดให้มีตลาด และท่าเทียบเรือ
- (๙) การจัดให้มีและบำรุงการไฟฟ้า หรือแสงสว่าง
โดยวิธีอื่น
- (๑๐) การจัดให้มีแผนผังถนน
- (๑๑) การจัดให้มีและบำรุงสถานสำหรับการศึกษา การ
พักผ่อนหย่อนใจ สวนสาธารณะ สวนสัตว์ ตลอดจน
จนสถานที่ประชุมของราษฎร
- (๑๒) การบำรุงและส่งเสริมการทำมาหากินของราษฎร
- (๑๓) แบ่งสรรเงินซึ่งตามกฎหมายจะต้องแบ่งให้แก่เทศบาล
และสุขาภิบาล
- (๑๔) การจัดการคุ้มครอง ดูแล และผลประโยชน์
อากรทรัพย์สินส่วนจังหวัด

เล่ม ๗๒ ตอนที่ ๑๑ ราชกิจจานุเบกษา ๘ กุมภาพันธ์ ๒๔๕๘

(๑๕) การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยต่าง ๆ

(๑๖) กิจการอื่น ๆ ซึ่งจำเป็นเพื่อประโยชน์ของราชมูล
และท้องถิ่น หรือหน้าที่ของกฎหมายบัญญัติ
ให้เป็นหน้าที่กิจการส่วนจังหวัด

ทรง ให้ดำเนินการ ภายในวงเงินงบประมาณ ที่ตั้งทาง
จังหวัด ซึ่งได้รับอนุมัติจากสภาจังหวัดแล้ว

มาตรา ๓๒ จังหวัดมีอำนาจตราข้อบัญญัติจังหวัดโดยไม่
แย้งหรือขัดต่อกฎหมายในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามหน้าที่ของจังหวัดที่
กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติ

(๒) ในกรณีที่มีกฎหมายบัญญัติไว้ให้จังหวัดตราข้อ
บัญญัติจังหวัด หรือให้มอำนาจตราข้อบัญญัติจังหวัด

ในกรณีที่มีกฎหมายบัญญัติไว้ให้เทศบาลตราเทศบัญญัติ
หรือให้มอำนาจตราเทศบัญญัติ จะมีพระราชกฤษฎีกาให้
จังหวัดตราข้อบัญญัติได้

ในข้อบัญญัติจังหวัดนั้น จะกำหนดโทษไว้กับผู้ละเมิด
ข้อบัญญัติไว้ด้วยก็ได้ แต่กำหนดโทษมิให้เกินต่อนั้นกว่า
หนึ่งร้อยบาท และให้ถือว่าเป็นความผิดหลายโทษ

เล่ม ๗๒ ตอนที่ ๑๑ ราชกิจจานุเบกษา ๘ กุมภาพันธ์ ๒๔๘๘

ผู้กระทำผิดข้อบัญญัติจังหวัดไม่ชำระค่าปรับภายในสามสิบวันนับแต่วันคำพิพากษาถึงที่สุด ให้ยึดทรัพย์สินของผู้นั้นใช้แทนค่าปรับ หรือมีฉะนั้นบังคับให้ผู้กระทำผิดทำงานโยธาแทนตามกำหนดซึ่งคำนวณโดยอัตราค่าแรงงานรายวันในท้องที่อันจังหวัดได้กำหนดไว้ โดยจังหวัดได้ตราไว้เป็นข้อบัญญัติจังหวัด แต่ห้ามมิให้บังคับทำงานโยธาเกินกำหนดสิบวัน

มาตรา ๓๓ การดำเนินกิจการส่วนจังหวัด ซึ่งมีลักษณะเป็นการพาณิชย์จะทำได้โดยการตราเป็นข้อบัญญัติจังหวัด

มาตรา ๓๔ ร่างข้อบัญญัติจังหวัดจะเสนอได้แก่แต่โดยผู้ว่าราชการจังหวัด หรือสมาชิกสภาจังหวัด

มาตรา ๓๕ เมื่อสภาจังหวัดได้ร่างข้อบัญญัติจังหวัดขึ้นสำเร็จแล้ว ให้นำเสนอผู้ว่าราชการจังหวัด

ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดพิจารณาร่างข้อบัญญัติจังหวัดนั้น ถ้าเห็นชอบ ก็ให้ลงชื่อภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับร่างแนบภายในกำหนดเวลาดังกล่าวไว้ ผู้ว่าราชการจังหวัดไม่เห็นชอบด้วย ก็ให้ส่งร่างข้อบัญญัติจังหวัดนั้นไปให้รัฐมนตรีพิจารณา ถ้ารัฐมนตรีเห็นชอบด้วยร่างข้อบัญญัติจังหวัดนั้น ก็

เล่ม ๗๒ ตอนที่ ๑๑ ราชกิจจานุเบกษา ๘ กุมภาพันธ์ ๒๔๕๘

ให้ส่งไปยังผู้ว่าราชการจังหวัดลงชื่อใช้บังคับ ถ้ารัฐมนตรีไม่เห็นชอบด้วย ก็ให้ร่างข้อบัญญัติจังหวัดนั้นเป็นอันระงับไป

มาตรา ๓๖ นอกจากที่ได้มีกฎหมายบังคับไว้เป็นอย่างอื่น ข้อบัญญัติจังหวัดนั้นให้ใช้บังคับได้เมื่อประกาศไว้โดยเปิดเผยที่ศาลากลางจังหวัดแล้วสิบห้าวัน เว้นแต่ในกรณีฉุกเฉิน ถ้ามีความระบุมไว้ในข้อบัญญัตินั้นแล้ว ให้ใช้บังคับได้ทันทีให้ใช้บังคับในวันถัดจากวันประกาศนั้น

ข้อบัญญัติดังกล่าวในวรรคแรกให้ใช้บังคับได้ในเขตท้องที่ของจังหวัดนอกเขตเทศบาล และสุขาภิบาล

มาตรา ๓๗ ในกรณีฉุกเฉินซึ่งจะเรียกประชุมสภาจังหวัดให้ทันท่วงทีไม่ได้ ผู้ว่าราชการจังหวัดอาจออกข้อบัญญัติจังหวัดชั่วคราวได้ เมื่อได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสามัญประจำสภาจังหวัด และเมื่อได้ประกาศไว้โดยเปิดเผยที่ศาลากลางจังหวัดแล้วก็ให้ใช้บังคับได้

ในการประชุมสภาจังหวัดคราวต่อไปให้นำข้อบัญญัติจังหวัดชั่วคราวเสนอต่อสภาพิจารณา ถ้าสภาจังหวัดมีมติอนุมัติก็ให้ข้อบัญญัติจังหวัดชั่วคราวนั้นเป็นอันใช้ได้ต่อไป ถ้าสภาจังหวัดมีมติไม่อนุมัติก็ให้ข้อบัญญัติจังหวัดชั่วคราวนั้น

เล่ม ๗๒ ตอนที่ ๑๑ ราชกิจจานุเบกษา ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘

เป็นอันตกไป แต่ทั้งนี้ไม่กระทบกระเทือนถึงกิจการที่ได้เป็น
ไปในช่วงที่ใช้ข้อบัญญัติจังหวัดชั่วคราวนั้น

หมวด ๕

ทรัพย์สินส่วนจังหวัดและการคลัง

มาตรา ๓๘ งบประมาณประจำปีของจังหวัดต้องตราเป็น
ข้อบัญญัติจังหวัด ถ้าข้อบัญญัติงบประมาณออกไม่ทันปีใหม่
ให้ใช้ข้อบัญญัติงบประมาณปีก่อนนั้นไปพลาง

งบประมาณรายจ่ายจะมีได้เฉพาะในเรื่องต่อไปนี้

๑. กิจการที่ระบุในมาตรา ๓๑
๒. ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับ กิจการของศาลแขวงที่จัดตั้งขึ้นใน
จังหวัด
๓. กิจการที่จะได้มีกฎหมายมอบให้เป็นหน้าที่

มาตรา ๓๙ ถ้าในปีใดจำนวนเงินซึ่งได้อนุญาตไว้ตาม
งบประมาณปรากฏว่าไม่พอสำหรับการใช้จ่ายประจำปีถัด หรือ
มีความจำเป็นที่จะต้องตั้งรายรับหรือรายจ่ายขึ้นใหม่ในช่วง
ปีถัด ให้ตราขึ้นเป็นข้อบัญญัติงบประมาณเพิ่มเติม

มาตรา ๔๐ ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย จังหวัดอาจมีราย
ได้ดังต่อไปนี้

เล่ม ๗๒ ตอนที่ ๑๑ ราชกิจจานุเบกษา ๘ กุมภาพันธ์ ๒๔๕๘

- (๑) ภาษีอากรตามแต่จะมีกฎหมายกำหนดไว้
  - (๒) ค่าธรรมเนียม ค่าใบอนุญาต และค่าปรับ ตามแต่จะมีกฎหมายกำหนดไว้
  - (๓) รายได้จากทรัพย์สินส่วนจังหวัด
  - (๔) รายได้จากการสาธารณูปโภค และการพาณิชย์ของจังหวัด
  - (๕) พันธบัตรหรือเงินกู้ตามแต่จะมีกฎหมายกำหนดไว้
  - (๖) เงินกู้จากกระทรวงทบวงกรมหรือองค์การต่าง ๆ ทั้งจังหวัดต้องได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรี
  - (๗) เงินอุดหนุนจากรัฐบาล
  - (๘) เงินที่มียุทธสิทธิ์ให้เพื่อเป็นการกุศลสาธารณประโยชน์
  - (๙) เงินรายได้อื่นใดตามแต่จะมีกฎหมายกำหนดไว้
- ภาษีใดแบ่งให้เทศบาลหรือให้เทศบาลจัดเก็บเพิ่มเติมตามกฎหมายว่าด้วยรายได้เทศบาลนั้น จะตราพระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนให้จังหวัด หรือให้จังหวัดจัดเก็บเฉพาะท้องถิ่นนอกเขตเทศบาลและสุขาภิบาลเพื่อกิจการส่วนจังหวัดด้วยก็ได้ ในกรณีเช่นว่านี้ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจเช่นเดียวกับเจ้าหน้าที่ของเทศบาลตามกฎหมายดังกล่าว

เล่ม ๗๒ ตอนที่ ๑๑ ราชกิจจานุเบกษา ๘ กุมภาพันธ์ ๒๔๘๘

มาตรา ๔๑ รายจ่ายของจังหวัดแบ่งออกเป็น ๗ ประเภท

(๑) เงินเดือน

(๒) ค่าใช้สอย

(๓) การจร

(๔) รายจ่ายในการลงทุน

(๕) การชำระหนี้เงินกู้

(๖) การจ่ายตามข้อผูกพัน

(๗) รายจ่ายในกิจการอื่นใดตามแต่จะมีกฎหมายกำหนด

ไว้

มาตรา ๔๒ ✓ เงินค่าป่วยการสมาชิกสภาจังหวัดและ
กรรมการของสภาจังหวัด ให้เป็นไปตามข้อบังคับซึ่งกระทรวง
มหาดไทยกำหนด

มาตรา ๔๓ ให้กระทรวงมหาดไทยตราระเบียบว่าด้วยการ
คลัง รวมตลอดถึงวิธีการงบประมาณ การรักษาทรัพย์สินส่วน
จังหวัด การจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินส่วนจังหวัด การ
จัดหาพัสดุและการจ้างเหมาขึ้นไว้

หมวด ๖

การควบคุม

มาตรา ๔๔ รัฐมนตรีอำนาจที่จะยุบสภาจังหวัดเพื่อให้
ราษฎรเลือกตั้งใหม่ ในคำสั่งยุบเช่นนั้น ต้องแสดงเหตุผลและ
มกำหนดให้เลือกตั้งสมาชิกใหม่ภายในเก้าสิบวัน

ในกรณีดังกล่าวในวรรคแรก ให้แต่งตั้งสมาชิกประเภท
ที่ ๒ ขึ้นใหม่

มาตรา ๔๕ ผู้ว่าราชการภาคอาจสั่งยกเลิกมติซึ่งมิใช่ข้อ
บัญญัติจังหวัดเมื่อเห็นว่ามตินั้นมีลักษณะเป็นการเมืองแห่งรัฐ
หรือฝ่าฝืนกฎหมาย กฎหรือข้อบังคับของทางราชการ หรือ
นอกเหนือกิจการส่วนจังหวัด

ในกรณีที่ผู้ว่าราชการจังหวัดเห็นว่ามติของสภาจังหวัดเข้า
ลักษณะดังกล่าวในวรรคแรก ผู้ว่าราชการจังหวัดจะยับยั้งการ
ปฏิบัติตามมติไว้ก่อนก็ได้ แล้วให้เสนอไปยังผู้ว่าราชการภาค
ถ้าผู้ว่าราชการภาคไม่สั่งเพิกถอนภายในกำหนดหกสิบวันนับแต่
วันที่สภาจังหวัดมีมติ ผู้ว่าราชการจังหวัดต้องปฏิบัติตามมติ
นั้นทันที

เลข ๑๒ ตอนที่ ๑๑ ราชกิจจานุเบกษา ๘ กุมภาพันธ์ ๒๔๘๘

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๔๖ ให้สมาชิกสภาจังหวัดที่ดำรงตำแหน่งอยู่แล้วในวันใช้พระราชบัญญัติขึ้นพ้นจากตำแหน่ง และให้ดำเนินกิจการเลือกตั้งและแต่งตั้งสมาชิกสภาจังหวัดใหม่ภายในกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัติใช้บังคับ

ในระหว่างเวลาที่ยังไม่มีสภาจังหวัดตามพระราชบัญญัติให้อำนาจหน้าที่ของสภาจังหวัดเดิมตกเป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการจังหวัด

มาตรา ๔๗ ในระหว่างเวลาที่ยังไม่มีกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาจังหวัดตามพระราชบัญญัติ ให้แก่บทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาจังหวัด พุทธศักราช ๒๔๘๒ พระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาจังหวัด (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๔๘๕ และพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาจังหวัด (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๔๘๘ มาใช้บังคับ

มาตรา ๔๘ ถ้ายังมีได้กำหนดชั้นและตำแหน่งใดเป็นข้าราชการส่วนจังหวัด ให้ข้าราชการส่วนภูมิภาคในจังหวัดที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับกิจการนั้น ดำเนินกิจการไปพลางก่อน

เล่ม ๗๒ ตอนที่ ๑๑ ราชกิจจานุเบกษา ๘ กุมภาพันธ์ ๒๔๘๘

และถ้าไม่มีเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ผู้ว่าราชการจังหวัดจะให้
หัวหน้าส่วนราชการประจำจังหวัดนั้นเป็นผู้รับผิดชอบก็ได้

มาตรา ๔๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษา
การตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวง
เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว
ให้ใช้บังคับได้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

จอมพล ป. พิบูลสงคราม

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ:— เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ
โดยที่พระราชบัญญัติสภาจังหวัด พ.ศ. ๒๔๘๑ แก้ไขเพิ่มเติมปี พ.ศ.
๒๔๘๕ และ พ.ศ. ๒๔๘๗ ได้กำหนดอำนาจหน้าที่ให้สภาจังหวัด
เป็นเพียงที่ปรึกษาของผู้ว่าราชการจังหวัด แต่ขาดอำนาจหน้าที่และ
กำลังเงินที่จะทำนุบำรุงท้องถิ่นในจังหวัดนั้น จึงเห็นสมควรจะปรับปรุง
ให้จังหวัดมีอำนาจหารายได้และดำเนินกิจการเองได้ ทั้งให้สภาจังหวัด
มีอำนาจหน้าที่เพิ่มขึ้น